

UVODNI GOVOR MAG. MARKA STARMANA, DRŽAVNEGA SEKRETARJA NA MINISTRSTVU ZA OKOLJE IN PROSTOR NA 35. GEODETSKEM DNEVU

Marko Starman

Spoštovani!

Na vabilu organizatorja današnjega dogodka je mogoče prebrati, da geodetski dnevi niso le tradicionalna oblika strokovnega druženja geodetskih strokovnjakov v Sloveniji, ampak so prerasli okvire stanovskega druženja. Z njimi želite seznanjati druge stroke in uporabnike z vašim delom ter odpirate možnosti za skupne uspešnejše in učinkovitejše rešitve za naš prostor. To spoznanje me navdušuje, še bolj pa me navdušuje naslov dogodka **Geodezija in upravljanje s prostorom**, ki odpira vprašanja in nudi posamezne rešitve geodetske stroke na izzive sodobne družbe in sodobnega pogleda na prostor. Prostor potrebuje interdisciplinaren pristop, potrebuje sodelovanje različnih strok in dobrega upravljavca, ki bo skrbel za njegovo racionalno rabo. Zavedati se moramo, da je prostor dobrina, ki v sodobnem svetu postaja vse bolj omejena in dragocena. Prostor predstavlja vrednoto, ki je v celotnem družbenem razvoju vse bolj pomembna.

Zgodovinsko gledano se odnos ljudi do prostora, njegovega opisovanja, poznavanja in upravljanja, spreminja v odvisnosti od potreb oziroma družbeno-ekonomske ureditve posameznih sistemov. Branko Korošec je v svoji knjigi *Naš prostor v času in projekciji* zapisal, da je eden prvih žarkov svetlobe na tem področju posijal s tako imenovano »Capo del Monte« katastrsko mapo. Ta mapa oziroma vretenina v skalo dokazuje, da so ljudje že v bakreni dobi želeli obvladovati in uporabljati prostor, ki so si ga izbrali za življenje, ter se že tudi spoznavali z okoljem, ki jih je obdajalo. Spoznavanje odnosov in razmerij v prostoru ter način, kako ta razmerja zabeležiti, da bodo razumljiva tudi drugim, predstavlja pomemben korak v razvoju družbe. In verjamem, da ta mapa, ki v določenih razmerjih prikazuje tako fizičen prostor kot tudi družbeno organizacijo takratnega življenja, predstavlja prve korake tudi vaše stroke. Po več tisočletjih opisovanje, spoznavanje in obvladovanje prostora ostaja aktualno tudi danes ter ponuja številne izzive raznim strokam in strokovnjakom.

Vlada RS je letos sprejela Strategijo razvoja Slovenije, ki opredeljuje vizijo in cilje razvoja Slovenije in s katero želi doseči večjo gospodarsko razvitost, izboljšati raven socialne varnosti, pospešiti razvoj vseh regij ter varovati okolje. Tako ambiciozen cilj bomo skušali uresničiti z nekaterimi ključnimi programi, med katere sodijo tudi ukrepi za doseganje skladnejšega regionalnega razvoja ter izboljšanje gospodarjenja s prostorom. Treba bo povečati razpoložljivost stavbnih zemljišč, posodobiti občinske prostorske akte, povečati ažurnost obstoječih evidenc, nastaviti nekaj dodatnih (evidenc), omogočati razvoj nepremičninskega trga. Odpraviti bo treba ključne probleme

na področju upravljanja s prostorom, ki so do sedaj imeli in še imajo negativne učinke na razvoj gospodarstva. Da pa bomo sprejemali ustrezne odločitve, ki bodo vodile k gospodarnejšemu upravljanju s prostorom, moramo k temu pristopiti interdisciplinarno. Pomembno je razumeti, da je dobro poznavanje obstoječega stanja v prostoru predpogoj za kakršne koli odločitve oziroma ukrepe, ocenjevanje uspešnosti izvajanja teh ukrepov pa ni mogoče brez stalnega spremljanja dogajanj.

Upravljanje s prostorom pomeni skrbeti za gospodarno in okolju prijazno rabo prostora, hkrati pa odgovorjati razvojnim potrebam, ki ustvarjajo vedno večje in nove potrebe po prostoru. Pri tem je treba poskrbeti za usklajeno prepletanje gospodarske, družbene in okoljske razsežnosti prostora, ki lahko le v ustrezni medsebojni povezanosti omogočajo ustrezen in uravnotežen razvoj moderne družbe. Največji izziv upravljanja s prostorom v današnjem času predstavlja izbor ustrezne lokacije za posamezno dejavnost in po drugi strani izbor najbolj primerne dejavnosti za posamezno lokacijo oziroma zemljišče.

Za sprejemanje racionalnih rešitev, ki vodijo k gospodarnemu upravljanju s prostorom, je treba najprej dobro poznati tako fizično kot družbeno strukturo prostora, (nadalje) dobro poznati ekonomske in razvojne posledice prostorskega načrtovanja in izvajanja inštrumentov zemljiške politike. Hkrati je treba nenehno skrbeti za povezovanje med javnim in zasebnim interesom ter obenem skrbeti za pomen lastnine, ki jo ta ima za posameznika in za interese družbe.

Ko v Sloveniji razmišljamo o gospodarnejšem upravljanju s prostorom, se moramo zavedati, da to pomeni, da za to potrebujemo večje število usposobljenih interdisciplinarnih strokovnjakov, med katere nedvomno sodite tudi geodeti.

Kakšno vlogo ima torej geodezija pri upravljanju s prostorom? Mislim in verjamem, da zelo veliko. Geodezijo razumem kot vedo, ki v sebi združuje tako **tehnično kot upravljavsko plat**. Gre za dejavnost, katere primarna naloga je lociranje stvari in dejavnosti na zemeljski površini. Je veda, ki prek geolokacije zagotavlja temeljno informiranost o prostoru, zemljiščih in stanjih ter prenos načrtovanih dejavnosti v prostor. Predstavlja pomemben del interdisciplinarne dejavnosti upravljanja s prostorom in gotovo lahko uspešno sodeluje pri tem. Primeri v svetu kažejo, da je geodezija veda, ki je lahko ena od glavnih udeleženk v procesih upravljanja s prostorom. V skandinavskih državah so geodeti nosilci upravljanja prostora, danska geodetska podjetja so odgovorna za svetovanje strankam na področju planiranja in rabe nepremičnin. V Nemčiji so vključeni v proces implementacije planov, kar vključuje zemljiško politiko in celotno upravljanje z nepremičninami. Tudi slovenska geodezija se razvija in odgovarja na potrebe sodobne družbe in prostora. V preteklih letih je bila bolj v ospredju tehnična plat geodetske dejavnosti, v zadnjem času pa je geodetska stroka vse bolj udeležena pri izvajanju prostorsko upravljaljskih nalog. Kot glavno prednost geodezije na tem področju vidim v poznavanju tako prostora (zemljišč) kot tudi ustrezne geoinformacijske tehnologije, ki služi za prikazovanje in izvajanja različnih analitičnih, upravnih in nadzornih nalog v prostoru. Prostor vas vabi in sodoben svet vas izziva, da še bolj dejavno sodelujete pri njegovem upravljanju.

Ob koncu bi vam želel čestitati za 35. obletnico prireditve, geodetskih dni, ki vsakič znova odgovarjajo na potrebe sodobnega časa. Želim, da Zveza geodetov Slovenije in vsa njena društva

še naprej dejavno nastopate kot civilna družba, ki ji je mar za sodoben prostor in ki sinergično združuje potencialne javne, gospodarske in izobraževalne sfere na področju geodezije.

Imate priložnost, da soustvarjate sodoben prostor, ga evidentirate, da pripomorete k njegovi gospodarnejši rabi in s tem prispevate k blaginji vseh. V rokah imate bogato preteklost in izzive sedanjosti. Poskrbite, da jih boste izkoristili in v tem našli tudi strokovno zadovoljstvo.

mag. Marko Starman
Državni sekretar
Ministrstvo za okolje in prostor

POSREDUJEMO

pri nakupu in prodaji vseh vrst nepremičnin

SVET RE, d.o.o.
Dunajska cesta 149,
1000 Ljubljana

SVET NEPREMIČNINE - LJUBLJANA: tel.: 01/5300-600
KRANJ: tel.: 04/2811-000, VRHNIKA: tel.: 01/750-61-80
MARIBOR: tel.: 02/234-33-00, AJDOVŠČINA: tel.: 05/368-00-07

www.svet-nepremicnine.si

SVET nepremičnin je pri nas urejen